

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКА МІСЬКА РАДА
Департамент економіки і інвестицій
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Інститут Менеджменту
Кафедра фінансів
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
Факультет финансов и банковского дела (Беларусь)
ВОЛГОГРАДСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ АРХИТЕКТУРНО-СТРОИТЕЛЬНЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ Кафедра экономической теории и экономической политики (Россия)
МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Грузія)
РЕГІОНАЛЬНИЙ ФІЛІАЛ НАЦІОНАЛЬНОГО ІНСТИТУТУ
СТРАТЕГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У М. ЛЬВОВІ
ТЕЛАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ЯКОБА ГОГЕБАШВІЛІ
(Грузія)
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. Ю. ФЕДЬКОВИЧА
Економічний факультет

МАТЕРІАЛИ

II Міжнародної науково-практичної конференції «СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ ТА ІННОВАЦІЙНО- ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ»

1 березня 2013 р.

ВНТУ
ВІННИЦЯ
2013

УДК [336+330.341.1] (477)
ББК [65.261+65.01] (4УКР)
С91

Друкується за рішенням Вченої ради Вінницького національного
технічного університету Міністерства освіти і науки, молоді та спорту
України

Головний редактор: **В. В. Грабко**

Відповідальний за випуск: **В. В. Зянько**

Рецензенти: **В. В. Зянько**, доктор економічних наук, професор;
І. Ю. Єпіфанова, кандидат економічних наук, доцент.

С91 Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – Вінниця : ВНТУ, 2013. – 368 с.

ISBN 978-966-641-508-3

В матеріалах конференції висвітлено доповіді вітчизняних та іноземних науковців, які розглянуто на II Міжнародній науково-практичній конференції «Тенденції управління фінансовими та інноваційними процесами в умовах ринкових перетворень» 1 березня 2013 року в м. Вінниця.

Розраховано на студентів, аспірантів, викладачів, наукових співробітників.

УДК [336+330.341.1] (477)

ББК [65.261+65.01] (4УКР)

Автори вміщених матеріалів висловлюють свою думку, яка не завжди збігається з позицією редакції. Матеріали подано в авторській редакції.

ISBN 978-966-641-508-3

© Вінницький національний
технічний університет, 2013

СЕКЦІЯ 4

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ СУЧАСНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ

Адлер О. О., Ратушняк О. Г., Тарасюк Н. М. Еквівалентність обміну в системі економічних відносин підприємств молокопродуктового підкомплексу АПК	213
Ардашкіна Н. С. Ключові питання розвитку стратегічного управління	215
Білоусова М. М. Оптимізація асортименту хлібобулочної продукції на підприємстві задля підвищення рівня інвестиційної привабливості	217
Войнаренко С.М. Вплив реклами на конкурентоспроможність підприємств мобільного зв'язку	220
Глущенко Л. Д. Формування промислових кластерів як напрямок розвитку малих підприємств з технологічними інноваціями	222
Гудзь Ю. Ф. Наукові погляди на вибір підприємствами стратегії швидкого зростання економічного потенціалу	224
Дворніков М. Є. Роль первинних трудових колективів в управлінні сучасним аграрним підприємством	228
Дерев'яга П. И. Информационные технологии управления предприятием как фактор конкурентоспособности	232
Дерев'янюк О. Г. Продуктовий PR як інструмент управління репутацією підприємства	234
Джеджула В. В. Інвестування заходів енергозбереження промислових підприємств	236
Джоган Т. Р. Теоретичні аспекти управління фінансовою безпекою підприємства	240
Спіфанова І. Ю., Вітрук Ю. О. Аналіз власного капіталу вітчизняних підприємств	243
Спіфанова І. Ю., Мельник О. В. Сутність рентабельності підприємства	245
Спіфанова І. Ю., Підручна І. М. Вхідні та вихідні грошові потоки підприємства як економічна категорія	247
Спіфанова І. Ю., Сьома О. О. Напрями підвищення рентабельності вітчизняних підприємств	249
Живко З. Б. Економічна безпека підприємства в площині протидії економічним злочинам	251
Жмайлова О. Г. Фінансовий капітал підприємства: формування, використання та аналіз	254
Журко Т. О., Мельник О. С., Швець О. Б. Оптимізація впливу господарських ризиків на фінансовий стан підприємства	257
Зянько В. В., Калугаряну Т. К. Особливості управління конкурентоспроможністю підприємства в сучасних ринкових умовах	260
Зянько В. В., Осадча В. В. Сучасні методи оцінювання ліквідності балансу підприємства	263
Іванова Л. Б. Оцінка «зацікавленої» угоди у бухгалтерському обліку сучасного підприємства в умовах антикризового управління	266
Карачина Н. П., Войт В. В. Розробка маркетингової стратегії як ключовий фактор успіху підприємства	269
Карачина Н. П., Каменчук Н. О. Особливості продаж в сегменті B2B	272
Карачина Н. П., Лю Венъцзюнь Концентрація управління фінансовим станом сучасного підприємства	275
Карпунцов М. В. Страхування як інструмент забезпечення ризикостійкості торговельного підприємства	277
Коваль Н. О., Свиридовська Ю. Ю. Управління ліквідністю промислових підприємств	279
Кулик І. М., Слободянюк Д. М. Головні чинники, що впливають на процес прийняття рішень фізичними особами при розміщенні коштів на депозит в комерційних банках	283
Левків Г. Я. Теоретичні основи маркетингового менеджменту у сфері агропромислового комплексу	286
Лисенко Ю. В., Нагорна І. С. Стратегічне управління на	290

кредитної історії для швидкого отримання кредитних ресурсів у випадку виникнення форм-мажорних обставин;

- страхування дає змогу оптимізувати ресурси, спрямовані на організацію економічної безпеки. Воно дає змогу досягти раціональної структури коштів, що спрямовуються на запобігання (або оперативне усунення) наслідків стихії чи інших чинників, які перешкоджають діяльності підприємства;

- страхуванню піддаються значна кількість ризиків підприємницької діяльності. Будь-який інший метод мінімізації и запобігання збитків не в змозі забезпечити настільки повний захист підприємства від дії несприятливого ризику;

- відносно не висока вартість страхування за рахунок участі у покритті страхового випадку великої кількості „учасників” формування страхового фонду;

- можливість участі в прибутках страховиків при умові відсутності страхових випадків (за домовленістю, світовий досвід ефективної співпраці);

- застосування страховиком превентивних (упереджувальних) заходів, спрямованих на запобігання страхового випадку (протипожежні заходи, запобігання дорожньо-транспортним пригодам, епідеміям тощо) та репресивних, спрямованих на усунення страхового випадку (боротьба з пожежею, паводком, епідемією і т.ін.) створює додаткові переваги при управлінні ризиками підприємства та дозволяє знизити його рівень.

Для використання страхування в якості інструменту забезпечення ризикостійкості представляється доцільним запропонувати торговельним підприємствам використання як традиційних страхових продуктів, поширених на українському страховому ринку (страхування вантажів, життя та здоров'я персоналу, майна, в т.ч. товарних запасів, автотранспорту, цивільної відповідальності, фінансових ризиків тощо), так і розробку на основі встановлення довготривалих партнерських відносин з обраним страховиком комплексного страхового продукту забезпечення ризикостійкості.

Основою для формування страхового інтересу та визначення доцільності такого страхування є побудова інтерактивної моделі забезпечення ризикостійкості, яка являє собою модельний інструментарій оцінювання індивідуальних та кумулятивних наслідків впливу страхових подій на діяльність підприємства. За допомогою такою моделі можна змоделювати виникнення різних ризикових подій, їх наслідки для інтегральних характеристик стану підприємства та перевірити економічну доцільність запропонованих страхових продуктів з врахуванням їх вартості, страхового покриття, якості страхового захисту, своєчасності виконання страховиками своїх зобов'язань по наданню фінансових компенсацій тощо. Створення таких моделей є запорукою гармонізації відносин між підприємствами та страховиками компаніями на стадії визначення умов страхування та розрахунку розміру страхової премії .

УДК 65.012

**Коваль Наталія Олегівна, канд. екон. наук, ст. викладач,
Свиридовська Юлія Юрївна,
Вінницький національний технічний університет**

УПРАВЛІННЯ ЛІКВІДНІСТЮ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Актуальність даної теми полягає в тому, що вона дозволяє розібратися з проблемою промислових підприємств України та їх економічним розвитком взагалі. Адже саме через підприємницьку систему здійснюється процес акумуляції фінансових ресурсів суспільства та забезпечують їх найефективніше і раціональне використання, отже звідси і походить провідна роль таких фінансових інструментів у суспільстві.

Аналіз досліджень і публікації. Питання теоретичного і методологічного обґрунтування поняття «ліквідність» розглядалися у працях вітчизняних та зарубіжних вчених з проблем аналізу, обліку і аудиту Лахтіонової Л.А., Савицької Г.В., Бланка І.А., Альохіна Б.І., Хогена Р.А. та інших. Ці автори мають різні підходи до окреслення кола питань, які доцільно розглянути в колі аналізу фінансового стану підприємства. Найбільше непорозуміння та неузгодженості виникає при трактуванні й характеристикі аналізу ліквідності.

Метою статті є висвітлення теоретичних і практичних аспектів управління ліквідністю промислових підприємств, в тому числі розгляд методик розрахунку показників ліквідності.

Для реалізації зазначеної мети у роботі вирішуються такі основні завдання:

- ознайомитись з теоретичними основами поняття «ліквідність»;
- здійснення управління ліквідністю.

Виклад основного матеріалу дослідження. Фінансовий стан підприємств можна оцінити з погляду його короткострокової та довгострокової перспектив. Критерієм оцінки фінансового стану підприємства у короткостроковій перспективі є його ліквідність і платоспроможність, тобто здатність своєчасно і в повному обсязі розрахуватися за короткостроковими зобов'язаннями.

Досить часто поняття платоспроможності і ліквідності вживають як синоніми, але слід розрізняти ці поняття. Можна сказати, що поняття платоспроможності та ліквідності близькі, але не тотожні, оскільки кожне з них має власний економічний зміст. Платоспроможність залежить від ліквідності балансу та може бути охарактеризована показниками ліквідності [1].

Для більш кращого висвітлення поняття «ліквідність», можна навести кілька трактувань, що наводять різні автори.

Термін «ліквідність» у буквальному значенні слова означає легкість реалізації, продажі, перетворення матеріальних цінностей у кошти [2].

У перекладі з латинської «ліквідність» (liquidus) означає «рідкий, що розтікається», тобто здатний змінювати свою форму. Стосовно економічної системи - це здатність будь-яких активів перетворюватися на гроші (що легко реалізуються, перетворюються на готівку), тобто змінювати свою форму в часі.

Ліквідність — це можливість швидкого перетворення будь-яких цінностей у грошові засоби з ціллю погашення своїх боргових зобов'язань [3].

Більшість зарубіжних авторів зійшлися на тому, що ліквідність - це здатність підприємства виконувати свої зобов'язання короткостроково на основі перетворення складових елементів поточних активів на грошову форму.

Отже, найвдалішим визначенням ліквідності, на мою думку, у І.О. Бланка: «Ліквідність - це спроможність окремих видів майнових цінностей бути швидко перетвореними у грошову форму без втрати своєї поточної вартості в умовах усталеної кон'юнктури ринку. Таке поняття ліквідності характеризує її як функцію часу (строку можливого продажу) і ризику (можливої втрати вартості майна за умов терміновості його продажу)» [4].

Розрізняють кілька ступенів ліквідності, зокрема — недостатню ліквідність та високий рівень недостачі ліквідності.

Недостатня ліквідність означає, що підприємство не в змозі скористатися перевагами надання йому знижок і вигідними комерційними можливостями. На цьому рівні недостатня ліквідність означає, що керівництво підприємства не має свободи вибору і це обмежує його дії.

Високий рівень недостачі ліквідності означає, що підприємство неспроможне погасити свої поточні зобов'язання. Це може спричинити його неплатоспроможність і навіть банкрутство.

Для власників підприємства недостатня ліквідність може означати зменшення прибутковості, втрату контролю, часткову або повну втрату вкладень капіталу. Для кредиторів такий стан ліквідності в боржника може означати затримку в сплаті відсотків та основної суми боргу або часткову чи повну втрату позичених коштів [5].

У таблиці 1 розкрито фактори, які впливають на збільшення або зменшення ліквідності підприємства [6].

Таблиця 1

Фактори, що впливають на ліквідність підприємства

Фактори, що впливають на збільшення ліквідності	Фактори, що впливають на зменшення ліквідності
одержання довгострокового кредиту	погашення довгострокових позик
інвестування капіталу	грошові виплати
прибутки	збитки
амортизаційні відрахування	податки на дохід від дооцінки активів
скорочення запасів	інвестиції в основні засоби
скорочення дебіторської заборго-ваності	збільшення дебіторської заборгованості
повернення наданих позик	погашення короткострокових кредитів
продаж необоротних активів	використання резервних фондів

При оцінці рівня ліквідності слід розрізнити такі поняття:

- ліквідність балансу - це можливість суб'єкта господарювання перетворити свої активи у готівку та погасити зобов'язання, або ступінь покриття боргових зобов'язань підприємства його активами, строк перетворення яких у грошові кошти відповідає строку погашення платіжних зобов'язань. Якісна відмінність цього поняття від ліквідності активів у тому, що ліквідність балансу відбиває міру погодженості обсягів і ліквідності активів з розмірами і термінами погашення зобов'язань, тоді як ліквідність активів визначається безвідносно до пасиву балансу;

- ліквідність підприємства - це більш загальне поняття ніж ліквідність балансу. Ліквідність балансу, як зазначено раніше, передбачає використання платіжних коштів для покриття зобов'язань лише за рахунок залучення внутрішніх джерел (наприклад, реалізації майна). У той же час, маючи високий рівень інвестиційної привабливості та іміджу воно може залучати для цього і позикові кошти. Тому, оцінюючи ліквідність підприємства, треба враховувати його фінансову гнучкість, тобто здатність позичати кошти з різних джерел, збільшувати акціонерний капітал, продавати активи, швидко реагувати на кон'юнктуру ринку тощо;

- ліквідність активів - це величина зворотна ліквідності балансу за часом перетворення активів у грошові кошти. Чим менше часу необхідно для перетворення того чи іншого активу у грошову форму, тим вища його ліквідність. Зокрема, баланс підприємств України включає розміщення активів від найменш ліквідних (необоротних активів) до найбільш ліквідних активів (грошових коштів та їх еквівалентів). При цьому варто розрізнити поняття ліквідності сукупних активів як можливість їхньої швидкої реалізації при банкрутстві й самоліквідації підприємства і поняття ліквідності оборотних активів, що забезпечує його поточну платоспроможність;

- поточна ліквідність - це відповідність між розміром дебіторської заборгованості, грошових активів підприємства і кредиторською заборгованістю товарного та нетоварного характеру;

- термінова ліквідність - це здатність підприємства до погашення зобов'язань у випадку його ліквідації;
- недостатня ліквідність - це неможливість підприємства повністю розрахуватися з боргами навіть за умови надання йому вигідних комерційних можливостей, знижок;
- високий рівень недостатності ліквідності - підприємство неспроможне погасити свої поточні борги і зобов'язання, що може привести до його неплатоспроможності і банкрутства.

Отже, поєднавши усі визначення ліквідності можна сказати, що ліквідність в цілому це показник фінансового стану, який показує як швидко підприємство може безперешкодно продати свої активи, одержати гроші і повернути борги у міру настання строку їх повернення.

Сучасні економічні умови господарювання вимагають від керівництва нових підходів до управління ліквідністю та платоспроможністю з урахуванням швидкої зміни зовнішнього середовища і необхідністю розробки захисних заходів з метою зменшення його негативного впливу на результати фінансово-господарської діяльності. У цьому випадку потрібно застосовувати системний підхід та формувати політику управління ліквідністю та платоспроможністю, основними складовими якої є: управління платоспроможністю, управління ліквідністю активів, взаємопов'язане управління ліквідністю, доходністю та ризиком підприємства.

При розробці політики управлінні ліквідністю активів підприємства потрібно врахувати особливості необоротних та оборотних активів як об'єкта фінансового управління. Стратегія управління необоротними активами значною мірою залежить від ступеню їх ліквідності. При цьому ліквідними вважаються ті необоротні активи, які можна у разі необхідності продати за ціною не нижчою за ціну придбання за мінусом амортизації.

Висновок. Отже, можна зробити висновок, що тактичні рішення управління ліквідністю пов'язані з оптимізацією величини та структури оборотних активів і полягають у виборі відповідної політики управління запасами, грошовими коштами, дебіторською заборгованістю. При цьому можуть використовуватись дві тактики вибору величини оборотних активів відповідно від їх співвідношення з обсягами реалізації: обмежуюча і гнучка.

Обґрунтовуючи доцільність використання обмежуючої тактики вітчизняними об'єктами господарювання, слід зазначити, що при всіх позитивних моментах вона збільшує ризик, пов'язаний із формуванням оборотних коштів. Що ж до ліквідності, якщо підприємство має невеликий обсяг поточних зобов'язань і намагається зменшити зайві запаси та безнадійну дебіторську заборгованість, дана політика може підтримувати необхідний рівень ліквідності. Але при значних розмірах поточних зобов'язань і обмежених обсягах оборотних активів ліквідність підприємства буде низькою.

Тому, більшого поширення повинна набути гнучка тактика, основний зміст якої полягає у забезпеченні високого співвідношення між поточними активами і обсягом реалізації, тобто підприємство збільшує такі статті балансу, які забезпечують можливість збільшення обсягів виробництва при відповідній зміні кон'юнктури ринку і дозволяє стимулювати обсяг продажів за рахунок надання відстрочки платежів. До таких статей можна віднести: грошові кошти, цінні папери, страхові і резервні запаси. В результаті ліквідність підприємства (за умови формування переважної частини його оборотних коштів на довгостроковій основі) збільшується. Про те дана політика є витратною і управління оборотними активами має будуватись на виборі між витратами, пов'язаними із збільшенням оборотних активів, і вигодами від збільшення оборотних активів.

Література

1. Фінанси підприємств: Підручник/ Керівник авт. код. І наук. ред. проф. А. М. Подерьогін. 3-тє вид., перероб. та доп.- К.: КНЕУ, 2000. - 460 с. -С.298 - 316.
2. Котляр М.Л. Аналіз фінансового стану підприємства // Фінанси України. - №5. – 2004. – С.101 – 102.
3. Бланк И.А. Финансовый менеджмент: Учебный курс. — К.: Ника-Центр, Эльга. – 2004. – 656 с.
4. Измайлова К.В. Фінансовий аналіз: Навч. посіб. - К.: МАУП, 2000.
5. Терещенко С.І. Моделі оцінки платоспроможності підприємства // Фінанси України. – №7. – 2001. – С.69 - 74.
6. Зятковський О.В. Фінанси підприємств : Навчальний посібник .- 2-ге вид., перероб. і доп. - К.: Кондор, 2003. – 364 с.

УДК 336.717.3

**Кулик Інна Миколаївна, асистент;
Слободянюк Діана Миколаївна,**
Вінницький національний технічний університет

ГОЛОВНІ ЧИННИКИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ПРОЦЕС ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ФІЗИЧНИМИ ОСОБАМИ ПРИ РОЗМІЩЕННІ КОШТІВ НА ДЕПОЗИТ В КОМЕРЦІЙНИХ БАНКАХ

Проблема збереження та примноження власних коштів, яка здавна хвилювала людство, і на сьогодні не втратила своєї актуальності. В умовах недостатнього розвитку в Україні ринку фінансових послуг, найпопулярнішим способом збереження та примноження коштів є їх розміщення на депозит в комерційному банку. Однак, для пересічного вкладника, який не завжди є обізнаним в потоці фінансової інформації, часто проблематично прийняти вірне рішення щодо вибору банку, валюти вкладу, депозитної програми та інших умов вкладу.

Метою нашого дослідження є виявлення найбільш суттєвих факторів, на які треба звернути увагу потенційному вкладнику при розміщенні коштів на депозит в комерційному банку.

Для того, щоб гроші працювали, а не створювали зайві проблеми, приватному вкладникові необхідно обрати оптимальний для себе варіант банківського депозиту. Даний процес вимагає пошуку відповіді на ряд важливих питань (табл. 1).

Одне з найважливіших питань – який банк обрати для розміщення коштів на депозит? При виборі банку важливе значення мають такі параметри як: надійність, стабільність, процентні ставки за вкладами, територіальна близькість, розмір тарифів за обслуговування, зручність сервісу (у тому числі розгалуженість мережі банкоматів, можливість отримання послуг по телефону або через Інтернет, обслуговування пластиковими картками, кваліфікація персоналу і т.д.).

На нашу думку, при виборі банку для розміщення депозиту, слід керуватися наступними рекомендаціями:

- перевірити чи є банк учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб гарантує громадянам їх вклади, що розміщені в банках-учасниках Фонду в національній та іноземній валюті, включаючи проценти, у розмірі вкладів, але не більш ніж 200 000 гривень (станом на 20.10.2012р) за вкладами в кожному банку на день настання недоступності вкладів.

Наукове видання

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ ТА ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

Головний редактор: **В.В. Грабко**

Відповідальний за випуск: **Зянько В.В.**

Підписано до друку 17.02.2013 р.
Формат 29,7×42 1/4. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Друк різнографічний Ум. друк. арк. **28,73**
Наклад 150 прим. Зам. № 2013-009

Вінницький національний технічний університет,
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009

Віддруковано в Вінницькому національному технічному університеті
в комп'ютерному інформаційно-видавничому центрі.
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
ВНТУ, ГНК, к. 114.
Тел. (0432) 59-87-38.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009